

Demokracja Bezpośrednia
ul. Wynalazek 3
02-677 Warszawa
tel. 515 908 057
e-mail: kontakt@db.org.pl

Warszawa, 16.06.2013

Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Bronisław Komorowski

Szanowny Panie Prezydencie.

Trwają prace nad Pańskim projektem "ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw". Należy okazać wdzięczność za wyrażoną przez Pana w nowelizacji ustawy o referendum krajowym (art. 55. ust. 1.) troskę o zniesienie progu frekwencyjnego w tychże referendach. Naszym zdaniem nie może się to jednak odbywać kosztem innej, istotnej instytucji demokracji semi-bezpośredniej jaką jest prawo do odwołania polityka samorządowego. Proponowana przez Pana nowelizacja brzmi:

"Referendum w sprawie odwołania organu jednostki samorządu terytorialnego pochodzącego z wyborów bezpośrednich jest ważne w przypadku, gdy wzięło w nim udział nie mniej osób, niż wzięło udział w wyborach tego organu."

Apelujemy do Pana o wycofanie powyższego zapisu z przytoczonego projektu.

Zapis nowelizacyjny w takim kształcie de facto przekreśla użycie instytucji "odwołania" wójta, burmistrza, prezydenta czy też organu stanowiącego. Czyni go bowiem niemożliwym do realizacji w sposób obiektywny – nigdzie na świecie instytucja ta nie jest obarczona tego typu progiem frekwencyjnym. Według naszej wiedzy nie było na świecie przeprowadzonej procedury "odwołania" z frekwencją wyższą aniżeli wyborcza, wyjąwszy jednorazowy eksces spowodowany bojkotem wyborów na szczeblu samorządowym.

Instytucja "odwołania" pełni wiele pożytecznych funkcji. Nie spełnia wyłącznie roli doraźnej, lecz pełni funkcję kontrolną w czasie trwania kadencji każdego polityka samorządowego, a zwłaszcza pochodzących z bezpośredniego wyboru wójtów, burmistrzów oraz prezydentów. Należy zaryzykować stwierdzenie, że wszyscy obywatele zauważają poprawę jakości sprawowania tych urzędów w porównaniu do przedstawicieli urzędów nieodwoływanych.

Zrozumiałe jest dla nas, iż w obecnej formie "odwołanie" służy do politycznej walki w gminie oraz powiecie, która często naraża jednostkę samorządu na finansowe obciążenie. Zablokowanie tego

DEMOKRACJA BEZPOŚREDNIA

mechanizmu jest jednak niedopuszczalną i niedemokratyczną "ścieżką na skróty". Stanowczo skuteczniejszym rozwiązaniem byłoby uzależnienie ważności referendum od liczby głosów oddanych „za” odwołaniem, tak by wynosiła ona przynajmniej tyle głosów, iloma wybrano danego przedstawiciela w wyborach powszechnych. Członkowie Demokracji Bezpośredniej, w porozumieniu z innymi środowiskami demokratycznymi w kraju, oferują wsparcie merytoryczne dla Pana podczas obecnego etapu pracy nad omawianą nowelizacją, aby doprowadzić do rzeczywistej poprawy stanu instytucji "odwołania", a nie jej zamrożenia na czas nieokreślony.

W ramach podsumowania należy nadmienić, że głównym winowajcą przedstawionego powyżej stanu rzeczy jest niesłużący obywatelowi, skostniały system partyjny w Polsce. Zatem reforma instytucji "odwołania", a także innych mechanizmów demokratycznych w Polsce (w tym prawa wyborczego) zacząć się musi od gruntownej reformy życia publicznego, zarówno w sferze społecznej jak i w sferze prawa.

W związku z powyższym wnosimy jak we wstępie.

Z wyrazami szacunku,
Adam Kotucha
w imieniu członków
Demokracji Bezpośredniej.

Adam Kotucha